

K.v.K. 40145615

NOVIOPOSTA

In dit nummer

Petanque

Phonopost

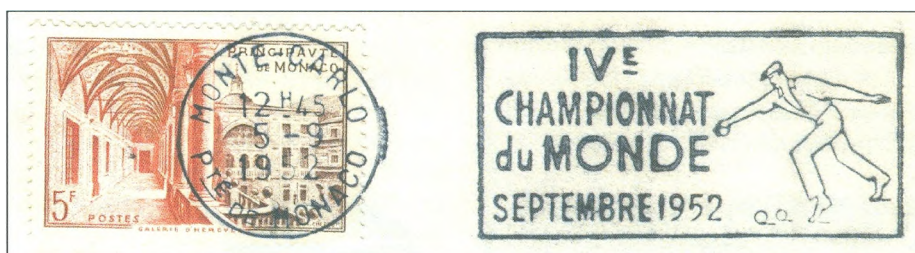
Zegels met een 1

Tentoonstelling Oud Heidelberg

De nieuwe bibliotheek

Petanque

Redactie:

J. Mulder

J. Spijkerman

J.M.A.G. Stroom

Fotografie:

W.A. v.d. Wagt

Basis ontwerp:

L. Thijsen

Illustraties:

vacature

Expeditie:

F. Piers

Tolhuis 35-17

6537 NN Nijmegen

Tel. 024-3444208

Nieuwe P.P.

Er zijn weer een aantal Persoonlijke 4-daagse postzegels met het thema Nijmegen verschenen. Over de zegels van Quinta Buma vindt u meer informatie in dit blad.

De zegel die jaarlijks verschijnt vanwege de Nijmegenprent is foeilelijk, saai en slecht van kleur. Een afbeelding vindt u op pagina 3.

Een andere, wel mooie zegel, is degene die hiernaast staat afgebeeld en is afgestempeld op Roze Woensdag. Verzamelaars van Persoonlijke Postzegels kunnen overigens uitstekend terecht bij de Nijmeegse Postzegel- en Muntenhandel (zie advertentie pagina 2).

Commissie Veilingen

M.H.A.M. Jochoms, 1e Colonjes 3b
6562 DL Groesbeek, tel. 024-3241542
philarinie@gmail.com

J. Cremers, Koningin Julianalaan 2
6576 AR Ooy, tel. 024-6631367
jhpcremers@gmail.com

Rondzenddienst

Interim-hoofd Rondzendingen

A.F. Buitenhuis, Tolhuis 20-30,
6537 LW Nijmegen, tel. 024-3449032,
voorzitter@noviopost.nl.

Administratie Rondzenddienst:

Geert Buitenhuis, tel. 024-8489034
adm-rondzenddienst@noviopost.nl.
Bankrekening
IBAN: NL71 INGB 000 2744133 t.n.v.
Filatelistenvereniging Noviopost

Aanleveren en afwikkelen Boekjes

M.C. Meeuwsen, Diamantstraat 46
6534 WZ Nijmegen, tel. 024-3561965

Distributie wijkronzendingen en Nederland & Overzee:

C. Knoop, Leuvenbroek 10-18 N
6546 XB Nijmegen, Tel. 024-3555606
c.knoop3@chello.nl

Distributie Overige Gerichte Zendingen:

W. Bleumink-Liebers,
van 't Hoffplantsoen 5,
6533 MX Nijmegen, tel. 024-8900729
w.liebers22@upcmail.nl

Ledenadministratie

J.H.A. Ebben, Jekerstraat 15
6542 RZ Nijmegen, tel. 024-3771648
leden-noviopost@kpnplanet.nl

Redactie Novioposta

J. Mulder, Hazeleger 218,
5431 HT Cuijk, tel. 0485-314047
redactie.novioposta@gmail.com

Nieuwtjesdienst Buitenland

G.A.J. Kolman, Akkerslagen 45
5364 RG Escharen, 0486-473868
gajkolman@home.nl
IBAN: NL14 INGB 000 5552048 t.n.v.
Filatelistenvereniging Noviopost

Nederlandse FDC-dienst

Hiervoor kunt u privé contact opne-
men met:
H.J.W.H. de Vos, De Lingert 62-06,
6605 DW Wijchen, tel. 024-6417236.
E-mail: foxphilately@post.com

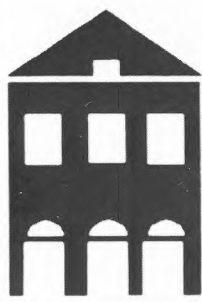
Programma 2de helft 2015

- Vrijdag 4 september, ledenavond. Tentoonstelling: "Hier wollen wir stille stehen, und das Brandenburger Tor und die darauf stehende Victoria betrachten". Hiermee laat ons erelid Jo Toussaint ook ons genieten van zijn inzending naar de Postzegelbeurs in Essen.
- Dinsdag 15 september, middagbijeenkomst;
- Maandag 28 september, ruilavond met thema: poststukken & stempels en motief Luchtpost.
- Vrijdag 2 oktober, ledenavond, met presentatie 'Polen 1920-1939' door Jan Mulder;
- Dinsdag 20 oktober, middagbijeenkomst;
- Maandag 26 oktober, ruilavond met thema: België & Luxemburg en motief Fauna.
- Vrijdag 6 november, ledenavond, tevens kijkavond voor de kavels van de halfjaarlijkse veiling op zaterdag 7 november.
- Zaterdag 7 november: halfjaarlijkse, grote veiling. Alleen toegankelijk voor leden, hun introducés en voor aspirant-leden. Gelegenheid tot bezichtiging van de kavels van 10:30 uur tot 12:00 uur. Aanvang veiling om 13:30 uur.
- Dinsdag 17 november, middagbijeenkomst;
- Maandag 23 november, ruilavond met thema: Frankrijk en koloniën.
- Vrijdag 4 december, ledenavond, met o.a. de traditionele bingo waarbij prachtige prijzen te winnen zijn;
- Dinsdag 15 december, middagbijeenkomst;
- Maandag 28 december, ruilavond met thema: Nederland en O.G. en motief Flora.

Bij de (ruil)bijeenkomsten op dinsdag en maandag is elke liefhebber van postzegels welkom. De ledenavonden op vrijdag zijn evenwel alleen toegankelijk voor leden van Noviopost.

Alle bij eenkomsten vinden plaats in Wijkcentrum Titus Brandsma', Tweede Oude Heselaan 386, te Nijmegen. (Postcode 6542 VJ, tel.: 024-377 48 93)

De middagbijeenkomsten zijn van 14:00 uur tot 16:00 uur in zaal 12-A. (De zaal is open vanaf 13:30 uur.). De avondbijeenkomsten zijn van 20:00 uur tot 22:00 uur in zaal 12-A&B. (De zaal is open vanaf 19:00 uur.)

**Nijmeegse
POSTZEGEL- &
MUNTENHANDEL**

van Welderenstraat 16
6511 MK Nijmegen
Postbus 1524
6501 BM Nijmegen
Tel./Fax 024 - 322 46 36

Geopend:
Dagelijks van
10.00-18.00 uur
Maandag gesloten
Donderdag
Koopavond
Zaterdag
Tot 17.00 uur

- POSTZEGELS
- MUNTEN
- BANKBILJETTEN
- OUDE ANSICHTKAARTEN
- BIDPRENTJES
- OUDE GRAVURES

➡ www.muntenenpostzegels.nl
muntenenpostzegels@zonnet.nl

En alle soorten postzegel, munten
en prentbriefkaartbehoeften

Wijzigingen doorgeven

Vermeld altijd uw lidmaatschapsnummer.

Voor alleen de Rondzenddienst of de Nieuwtjesdienst: bij de betreffende hoofden.

Adreswijziging e.d.: schriftelijk of per e-mail bij de ledenadministratie.

Overlijden of bedanken voor het lidmaatschap: schriftelijk of per e-mail bij de secretaris.

Bij bedanken eindigt het lidmaatschap tegen het einde van het verenigingsjaar (31 augustus) en er dient een opzegtermijn van tenminste een maand in acht genomen te worden.

CONTRIBUTIE 2015 - 2016

Op 1 september a.s. begint het nieuwe seizoen. Dat betekent behalve het begin van hopelijk weer een leuke tijd ook, dat er weer contributie betaald moet worden.

Heeft u een machtiging afgegeven, dan zal in september een bedrag van € 34,- geïncasseerd worden. Ook als u zelf voor 30 september betaalt, per kas of per bank (op rekeningnummer van de penningmeester), bent u € 34,- verschuldigd. Is de contributie op 30 september nog niet ontvangen, dan krijgt u een herinneringsbrief annex rekening en het bedrag wordt dan € 36,-. Dit geldt ook voor de leden bij wie de automatische betaling om de een of andere reden niet kon plaatsvinden. Aanmaningen zullen niet nodig zijn, maar mocht dat onverhoopt wel het geval zijn, dan wordt daarvoor telkens € 2,50 aan extra administratiekosten in rekening gebracht.

Uw Penningmeester

Voor het volgende nummer van Noviposta kan copy ingeleverd worden tot 1 november 2015.

Open brief annex uitnodiging aan de leden van de Afdeling Nijmegen van de Nederlandse Vereeniging van Postzegelverzamelaars.

Geachte NVPV-leden,

In vroeger tijden kwamen we elkaar nog wel eens tegen in De Klokketoren. Maar sinds een jaar vinden de activiteiten van Novipost niet meer daar plaats maar in het Wijkcentrum Titus Brandsma, gelegen aan de Tweede Oude Heselaan 386 in Nijmegen.

Titus Brandsma is een wijkgebouw dat ook voor minder validen goed toegankelijk is, met het openbaar vervoer makkelijk bereikbaar en waar ook voldoende parkeermogelijkheden zijn.

Genoeg reden om onze zustervereniging, zeker nu we niet meer samen op dezelfde locatie actief zijn en er minder contact is, eens uit te nodigen om een kijkje te komen nemen op onze nieuwe locatie om eens gezellig te praten, enz., enz.

Novipost is een gezonde vereniging met gewoonlijk drie bijeenkomsten per maand. Op de eerste vrijdag van de maand houden wij onze ledenavond met presentaties, verloting en (kleine) veiling. In principe op de vierde maandag van de maand houden we een ruilavond waar ook andere belangstellenden en leden van andere verenigingen welkom zijn. En op de derde dinsdag van de maand houden wij een voor iedere filatelist toegankelijke 'soosmiddag' waar aan de hand van stuiver- en dubbeltjesboeken vooral geruild wordt, waar natuurlijk over filatelie gesproken wordt, en waar meestal een kleine verloting en soms een veiling plaatsvinden.

Jaarlijks houden we op de eerste zondag in maart onze Postzegel Totaaldag met het Jo Toussainttoernooi. Dan zijn er nog twee halfjaarlijkse grote veilingen, waarvoor makkelijk een intro-

ductie te verkrijgen is. En dan niet te vergeten, hebben we ons clubblad Noviposta.

U bent altijd van harte welkom om eens te komen kijken. (Voor de data zie: www.novipost.nl) Maar het zou aardig zijn als u er als Afd. Nijmegen van de NVPV eens een uitje van zou maken om op onze maandelijkse clubavond op vrijdag 2 oktober 2015 te komen kijken. Ons lid Jan Mulder, bij een aantal uwer wel bekend, zal dan een filatelistische presentatie verzorgen.

Bestuur Novipost Nijmegen.

Persoonlijke Postzegels

Bij Quinta Buma Fotografie zijn opnieuw persoonlijke postzegels met het thema Nijmegen en Vierdaagse verschenen. Het is zo'n overvloed, dat wij alleen volstaan met de mededeling van verschijnen. De verzamelaars van dit thema moeten maar zelf beslissen of ze tot aanschaf overgaan. Informatie is te vinden op de website www.qbcards.nl/persoonlijke-postzegels.html

Hieronder een afbeelding van de Persoonlijk postzegel Nijmegenprent.

Ledennieuws

De volgende leden hebben hun lidmaatschap opgezegd:

886 J. Kersten

We verwelkomen de nieuwe leden:

1192 W. van den Berg

1193 K. Fase

Onze leden

**P. de Wit
en
T.W.M. Mulders**

*zijn onlangs overleden
Wij wensen de familie veel sterkte toe.*

"De volle zon over de Petanque"

Onder deze titel wordt een rustige en beschaafde sport filatelistisch in beeld gebracht.

Een sport die wordt uitgeoefend tussen enkele bomen, op een provisorisch speelterrein of in een professioneel stadion", met enkele speelbanen.

Men vindt er juichende Boulemanen en zich ergerende Boulisten (zie 2). De hulp van een scheidsrechter met zijn reglementen is natuurlijk nodig, zoals bij iedere sport.

Filatelistisch materiaal over dit onderwerp is/wordt nu nog slechts in geringe mate uitgegeven en is op beurzen e.d. moeilijk te vinden. Het is een groeiende sport en de reclame hiervoor zal zeker toenemen, ook bij de posterijen.

De vele varianten van het Jeu de boules (1)

Zoals aangegeven in dit overzicht, bestaan er diverse namen voor het jeu de boules-spel, vooral in Frankrijk. Het verschil zit hem niet alleen in de naam, maar er zijn, zij het vaak minuscule, verschillen in de wedstrijd-reglementen.

Het spel

Petanque is een van de vele soorten Jeu de Boules en is veruit de meest beoefende variant.

1

3

2

Het spel wordt gespeeld met metalen ballen en een houten balletje, op een daartoe aangelegde baan. Tegenwoordig bestaat het balletje ook uit plastic (2).

In Saint Paul de Vence (Frans departement Alpes-Maritimes) wonen veel Nederlanders. Gezien de vele Franse woorden die in en tijdens het spel gebruikt blijven, heeft de toeloop van Nederlanders geen invloed gehad op het spel en de gebruikte uitdrukkingen.

Langzaam maar zeker stroomt het publiek toe. Ze verwachten een strijd tussen twee sterke ploegen. Vooraf krijgen de spelers de gelegenheid het speelterrein (Bouledrome) te testen.

Alles is klaar voor de wedstrijd. Een uitverkocht "huis" met Boulemanen (toeschouwers) en Boulisten (spelers) met scheidsrechter en zijn hulpen (2). Het spel wordt gespeeld door twee teams en kan bestaan uit:

- * 1 tegen 1 (tête à tête);
- * 2 tegen 2 (doublette);
- * 3 tegen 3 (triplette);
- * 4 tegen 4 (quadrette);

Het team dat de toss wint, begint. Een van de spelers van dit team bepaalt het startpunt van de partij.

Hij tekent op de grond een cirkel van 30 cm tot maximaal 50 cm.

Vervolgens gooit hij het butje op een afstand van 6 tot 10 m vanaf de cirkel en minstens 50 cm verwijderd van een eventueel obstakel.

4

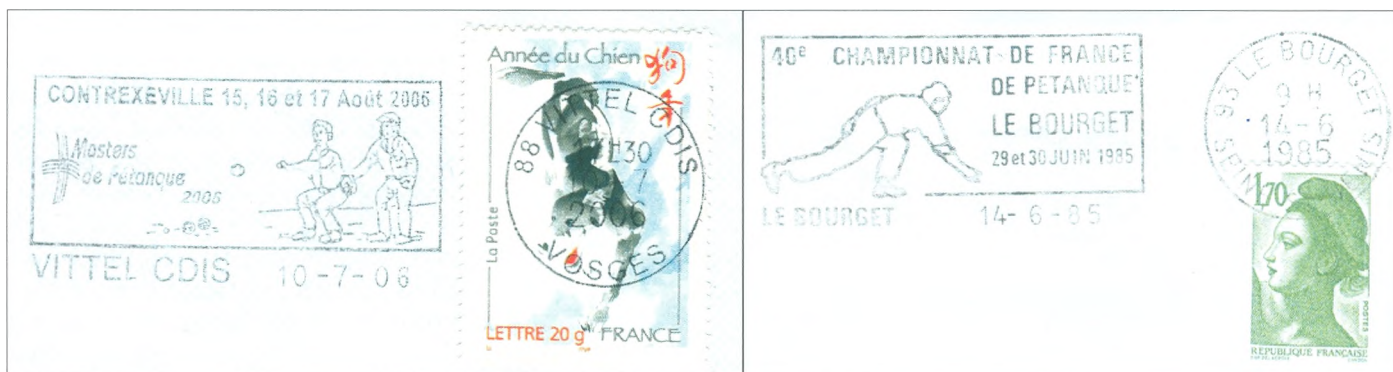
De ballen, boules genaamd, hebben een diameter die tussen de 70,5 mm en 80 mm ligt. Het gewicht varieert van 620 gram tot 800 gram.

Het kleine balletje wordt meestal butje (buutje) genoemd. De diameter is maximaal 30 mm en niet kleiner dan 25 mm. Dit balletje wordt bij onze Zuiderburen ook wel "het mikballetje" genoemd (3).

Elke speler moet tijdens het spelen met beide voeten binnen de cirkel blijven (4). De eerste speler probeert dat zijn "donnée" (de plek op het speelveld waar de speler wil dat de boule het eerst de grond raakt) zo dicht mogelijk bij de but is en blijft. Eindigt de boule tegen de but, dan spreekt men van "biberon" (5). Er wordt altijd onderhands gegooid (4).

5

6

7

9

JEU DE PROVENÇAL

Een variant van het Jeu de boules, waarbij de pionter (speler die zich toelegt op het plaatsen van een boule) en de tireur (speler die zich toelegt op het wegschieten van een boule) niet met beide voeten in de werpcircel moeten blijven staan (6).

Jeu de Provençal, ook wel "la longue" of "jeu libre" genoemd, vereist enige lenigheid bij het spelen (7). Hierin zou dan ook de verklaring kunnen liggen voor het ontstaan van het Petanque. Dit is een variant van het Jeu de boules dat in Nederland wordt gespeeld. Het komt van het Provençaals "ped tanco" dat "voeten gesloten" betekent.

De hier in de stempel, t.g.v. de Franse kampioenschappen (Pétanque) genoemde plaats "LE BOURGET", hanteert eigen spelregels. In Frankrijk is dit niet ongevoen.

Pétanque is de jongste telg van de Jeu de boules-familie met meer dan een half miljoen spelers.

Een veel voorkomend spelsysteem dat hierbij door ervaren spelers wordt gespeeld, is demie portée. Ze spelen een hoge boule die dicht bij het but neerkomt (8).

Het spelverloop

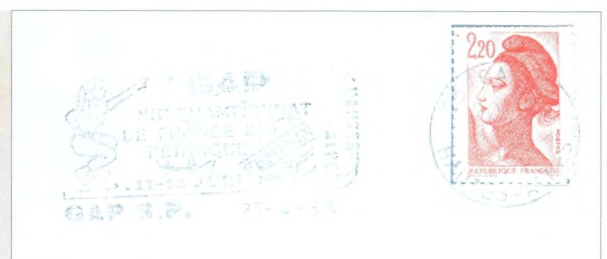
Elke speler probeert met zijn boules korter bij het butje te komen dan de boules van de tegenpartij. Hierbij mogen ook de boules van de tegenpartij worden weggeschoten (tireren). Iedere boule die beter ligt dan de beste van de tegenpartij, levert een punt op.

14

13

15

10

Winnaar is het team dat als eerste 13 punten heeft behaald. De mogelijkheid bestaat en dat komt vaak voor, dat met het blote oog niet is vast te stellen welke de winnende afstand is. Er komt dan een meetlatje (-lint) aan te pas dat de afstand tussen de boules en butje meet (9).

Vol energie gaat de speler "aan de slag" (10). Langzaam maar zeker raken ze vermoeid. Ze spelen met knikkende knieën verder (11). Een regenbui maakt een einde aan het buitenspel. (12). Het publiek zoekt bescherming onder een paraplu (13).

voornamelijk in Frankrijk, is Fanny "het parfum van het Jeu de boules". Overall in Frankrijk, bij ieder bouleterrein, zullen de spelers, wanneer je ze vraagt naar Fanny, glimlachend reageren.

In Nederland is het Fanny-kussen geen traditie. Hooguit wordt de kreet "Fanny-kussen" geroepen. Het is dan de "bekendmaking" dat een team met 13-0 verloren heeft. Het is een schrikbeeld, het gruwelijke bewijs van te zijn overwonnen. En niet zomaar te zijn overwonnen, maar echt te zijn ingemaakt. Het allerergste wat een speler kan overkomen: met 13-0 verliezen.

11

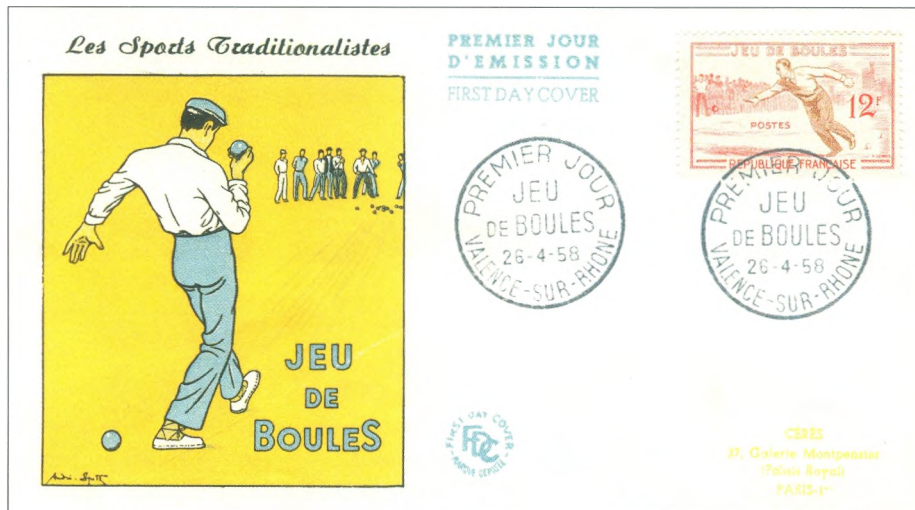
12

16

Doublette

Als elk team uit twee spelers bestaat, spreekt men van een doublette. In dit geval heeft iedere speler drie boules. Het is gebruikelijk om voor de aanvang van het spel alle tegenstanders een hand te geven.

17

EMBRASSER – BAISER – FAIR FANNY
Een van deze uitdrukkingen wordt gebruikt als een partij met 0 tegen 13 verliest. De verliezende partij moet dan Fanny's blote billen kussen. POSTFRIS ?? (14).

Dames? Hoe zit dat met de dames? Het zal toch niet waar zijn, dat met deze uitslag, verliezende dames ook daartoe verplicht worden (15) ???!

Voor iedere Boulist is Fanny een begrip. In de hogere Boule-kringen,

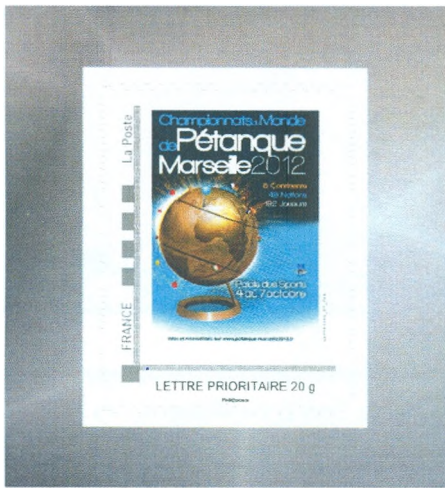
18

19

Triplette

Bij een triplette bestaat ieder team uit drie spelers (16). Nu heeft iedere speler twee boules (17). Voor de aanvang de tegenstander de hand geven en een prettige wedstrijd wensen, is niet alleen gebruikelijk, maar ook fatsoenlijk.

20

Quadrette

Quadrette (18) wordt gespeeld met twee teams van elk vier spelers. Een niet al te vaak voorkomende samenstelling bij het Petanque-spel. Iedere speler heeft bij dit spel normaal twee boules ter beschikking.

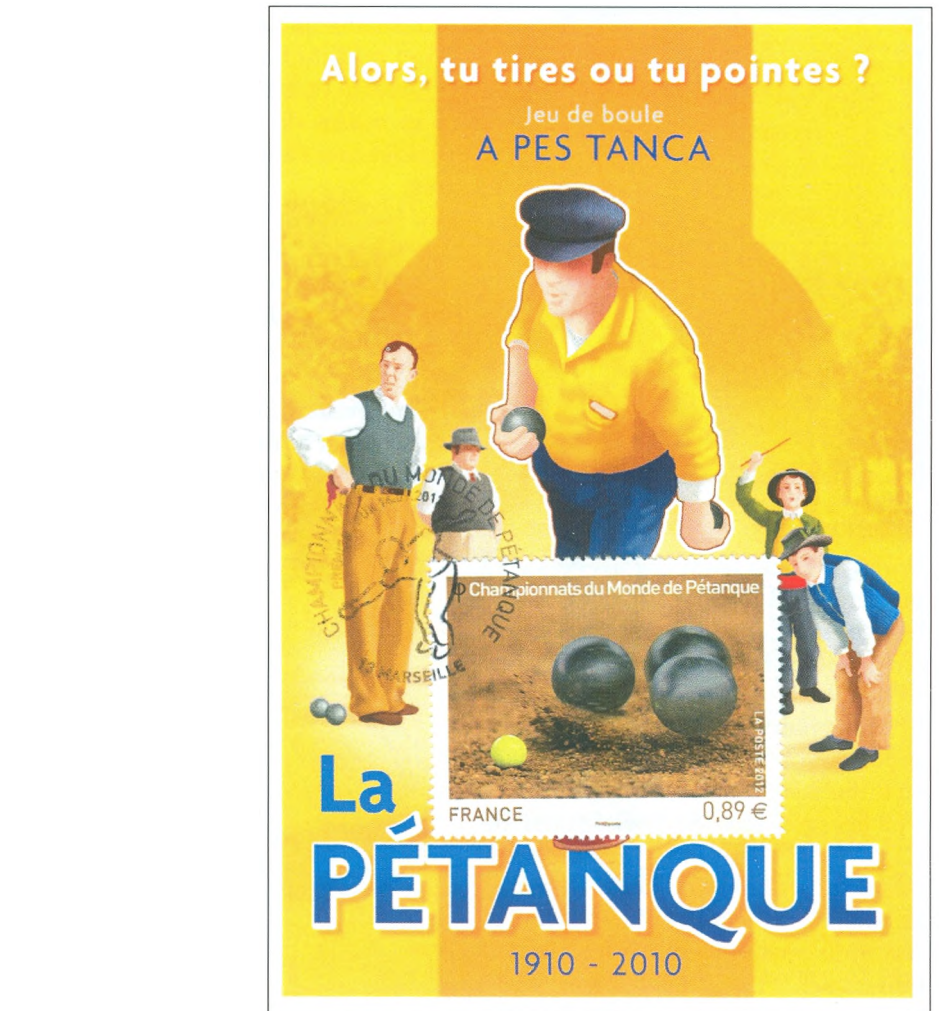

24

Algemeen

Wanneer de Fransen het drukke leven van alledag ontvluchten en ergens in Frankrijk, in een dorp, op een door oude platanen overschaduwde terrasje zitten, hervinden ze de rust om van de dagelijkse dingen te genieten. Negen van de tien keer bevindt zich naast het terras wel een terrein waar de inwoners elkaar ontmoeten tijdens het Jeu de boules.

Midden in de zeventiger jaren kwam het Petanque-spel uit Frankrijk overwaaien. Het werd in Nederland op veel plaatsen meteen omarmd. Tegenwoordig vinden regelmatig toernooien en kampioenschappen plaats.

22

Door het Jeu de boule- of Petanque-spel ontstaat soms een Frans sfeertje. Afsluiting met een lekker wijntje is dan op zijn plaats (19).

Op filatelistisch gebied komt langzaam maar zeker goed materiaal op de markt.

21

Enkele voorbeelden

- Postzegelboekje, uitgegeven bij gelegenheid van de Wereldkampioenschappen van 2012 (20);
- Velletje: 100 jaar Petanque (21);
- Maximumkaart, "Alors, tu tires ou tu pointes (22)";
- Wereldkampioenschappen in het Belgische SPA (23);
- Postkaart (zeldzaam exemplaar), uitgegeven tijdens Wereldoorlog I, met vertrekstempel Clermont (24).

23

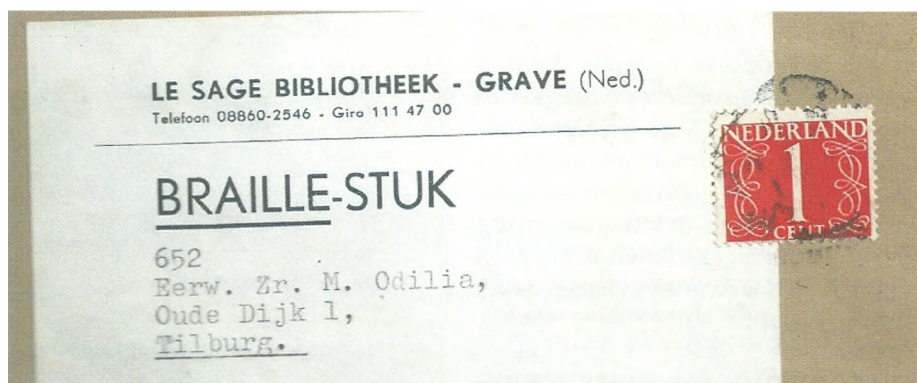
Henk Janssen

Heel gewoon of toch bijzonder?

Bijna iedereen heeft dit zegeltje van 1 cent wel eens gezien. Geen wonder, want de oplage hiervan ligt ergens rond de 250 miljoen, oftewel een kwart miljard stuks.

Het is verschenen op 1 november 1946, en tot en met 1974 nog steeds bijgedrukt. Het minimum tarief voor drukwerk was in 1946 2 cent. Een enkelfrankering met 1 cent was - voor normale post - dus niet mogelijk. Deze postzegel is met name uitgegeven voor bijfrankering van tarieven en bij tariefsverhogingen, zoals in afb. 2 getoond wordt.

Uitzondering hierop is de verzending van braille-stukken. Hiervoor bestond

Afb 1 Postzegel 1c van Krimpen, NVPH 460, op braillestuk.

een speciaal tarief van 1 cent per kilo. Dat van dergelijke poststukken weinig is overgebleven, komt doordat het meestal om grote omslagen ging, of om pakpapier en dozen waarin de boeken werden verzonden.

NEE ! Al zijn de zegels zelf "massa-
waar" - zoals wij filatelisten dat noemen - zo'n stukje papier van een braillestuk is maar zelden bewaard gebleven; dus u heeft in dat geval een filatelistisch juweeltje in handen !

Afb 2: bijfrankering van 1 cent in verband met verschillende tarieven voor lokale en interlokale briefkaarten, of bij tariefsverhogingen in b.v. 1955 en 1957.

Afb 3: Soms werden braillestukken of cécogrammen heen en teruggezonden, waarbij iedere maal een 1-centzegel op de vorige werd aangebracht en opnieuw gestempeld.

Theoretisch kunnen er ook stukken bewaard zijn gebleven van 2, 3, 4, 5, 6 of 7 cent; dat laatste tarief gold voor 7 kilo of meer. Maar die zijn nauwelijks bekend of bewaard gebleven.

Heeft u zo'n stukje pakpapier, met een postzegel van 1 cent in handen? De cataloguswaarde van zo'n gestempeld zegeltje is € 0,20. Maar dat bedrag is natuurlijk volkomen fictief: een zakje met een paar honderd afgeweekte zegels van 1 cent brengt dat maar nauwelijks op. Weggooien dan maar, dat stukje papier ?

Koesteren dus, en zeker niet weggooien !

Herman Geurts.

Afbeelding 1 collectie Herman Geurts. Informatie en afbeeldingen 2 en 3 met toestemming overgenomen uit: Handboek Postwaarden Nederland, hoofdstuk A 24 - pag.23-24, Joh. Enschedé Amsterdam B.V.

Een andere postzegel met het cijfer 1

In dit Novioposta nummer kunt u lezen over de bijzondere postzegel van 1 cent, cijfertype Van Krimpen, geschreven door Herman Geurts. Het is een van de meest gebruikte postzegels in ons land. Maar ook tegenwoordig zijn er zegels met de aanduiding 1, en de oplagen daarvan zijn vast en zeker ook erg groot!

"Op 1 juli 2010 introduceerde TNT Post een nieuw soort postzegels. 'Onze postzegels krijgen een cijfer' was de slogan bij de reclamecampagne", zo begon het artikel "Waardeloze Postzegels" in Novioposta 2010-4.

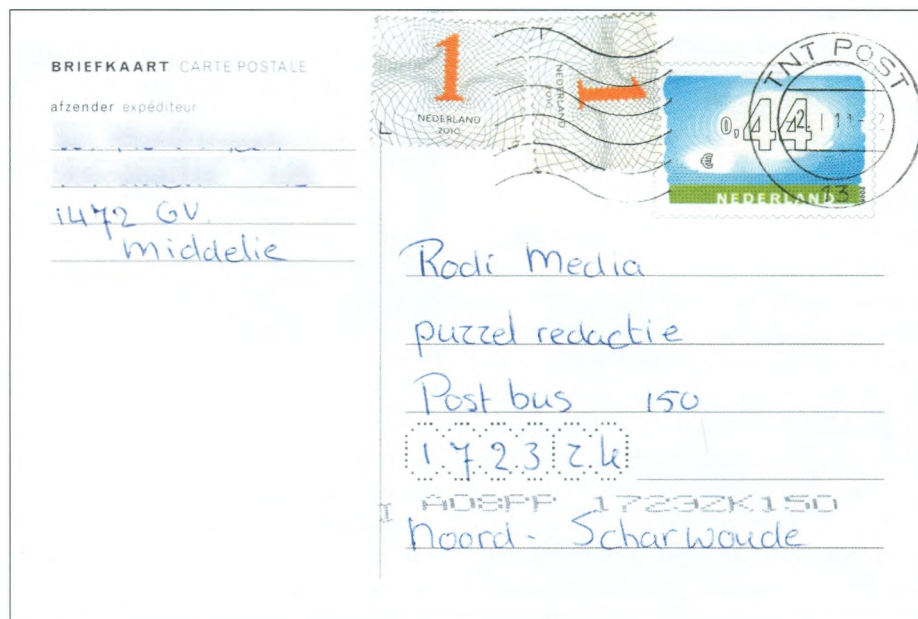
Intussen, 5 jaar later, zijn we al wel een beetje gewend aan dit 'nieuwe product', maar ik durf met een grote mate van stelligheid te beweren dat wij, filatelisten, deze ontwikkeling niet van ganser harte toejuichen. En dan bedoel ik daar vooral mee diegenen onder ons die zich ook met posttarieven bezighouden.

Het probleem ligt vooral in de toekomst: hoe kun je bijvoorbeeld aan een brief die met dit nieuwe type postzegel (s) gefrankeerd is, over 10, 20 of 30 jaar nog zien, wat het tarief voor de verzending geweest is? Bij binnenlandse standaard-post is een simpele tabel nog wel voldoende, mits er een duidelijk leesbaar stempel op staat. Maar bij buitenlandse frankeringen en ingewikkelde tarieven is dat niet zo eenvoudig.

En dan nog de vraag wat het feitelijk gekost heeft, oftewel: wat de afzender ervoor betaald heeft. WANT wat er voor de postzegel(s) betaald is hoeft niet hetzelfde bedrag te zijn als het verschuldigde bedrag voor de verzending was. Hè, hoe zit dat nou weer?

Nou, gewoon zo: als de portokosten stijgen, blijven de eerder gekochte "1" zegels hun geldigheid voor frankering behouden, ook bij een nieuw, hoger tarief, zonder bij frankering!

Ik kan me voorstellen dat u intussen de rode draad van dit verhaal kwijt begint te raken; het is dan ook best ingewikkeld.

Afb. 1

Daarom ga ik nu proberen om u weer op het spoor terug te brengen met behulp van de fraaie briefkaart van afbeelding 1.

Deze kaart is afgebeeld in "De Hoornblazer", het blad van Postzegelvereniging De Posthoorn, waar de redactie van Novioposta goede contacten mee onderhoudt. Redacteur John Dehé zette in 2011 bij deze afbeelding de volgende tekst:

Zoals u als filatelist ongetwijfeld weet, heeft TNT Post onlangs de tarieven verhoogd naar 46 eurocent voor een brief of kaart. Ook geeft zij tegenwoordig zegels uit waar die bedragen niet meer op staan. We moeten het doen met aanduidingen als 1 of 2. De combinatie van deze twee maatregelen leidde in het dorpje Middelie (onder de rook van Purmerend, dus dat verklaart wel iets) tot grote verwarring. De mevrouw die de puzzel van de firma Rodi had opgelost, had alleen nog maar briefkaarten met de oude waarde-aanduiding én zegels met een rare 1. In de hoop dat ze nu voldoende had bijgefrankeerd, deed ze, dromend van de hoofdprijs, de kaart in de lokale brievenbus.

(Wie denkt dat de nummering van deze reeks Zaanse stukken nu al niet meer klopt: de vorige aflevering moest nummer 7 zijn. Met dank aan Willem Aaij)

John Dehé

Ziet u nu wat ik bedoel? Het verschil met een postzegel van 1 (oude guldens-) cent en een postzegel met de waarde aanduiding "1" is niet voor

iedereen vanzelfsprekend..... Kunt u uitrekenen wat er teveel is geplakt? (De oplossing staat onder dit artikel).

In extreme mate was dat ook het geval bij de poststuk van afbeelding 2: hier is - in 2014 - het tarief van 44 eurocent bijgefrankeerd met: 20 eurocent, tot 64 eurocent, het (toen) nieuwe tarief. Althans dat was de bedoeling!

Maar de bijgeplakte postzegels waren

geen cent-waarden! Ze vertegenwoordigden op dat moment een gezamenlijke waarde van $(7 \times 2) + (6 \times 1) = 20 \times 0,64$ eurocent! In totaal dus € 12,80.

Afb. 2. Fragment van een brief, bijgefrankeerd met "20", met de bedoeling om aan de tariefsverhoging van 20 eurocent (van 0,44 à 0,64) te voldoen....

Terwijl er maar € 0,20 bijgeplakt had hoeven te worden.
En met dit poststuk was er niet eens een hoop op het winnen van een hoofdprijs, zoals bij de briefkaart!

Met dank aan John Dehé, Zuidoost-Beemster.

Jos M.A.G. Stroom.

Oplossing van de gestelde vraag: ten tijde van de verzending had een 1-zegel een plakwaarde van 46 eurocent. Er is dus $0,44 + 0,46 = € 0,90$ teveel geplakt, tot bijna het drievoudig tarief!

Oud-Heidelberg

Het moet een groots gebeuren zijn geweest, de tentoonstelling 'Oud-Heidelberg' die in 1912 plaatsvond in Nijmegen. Over de opening was in de krant te lezen:

De bloeiende, vooruitstrevende stad van Carolus Magnus, die oude, altijd nog levenslustige Waalstad, zoo vroolijk en schoon gelegen op haar zeven heuvels, welke telkens tengevolge van een voortvarend streven van een deel der burgerij in grooten getale de vreemdelingen trekt, viert opnieuw een tentoonstellingsfestijn. Na de zoo opperbest geslaagde electriciteits-tentoonstelling van 1910 werden al spoedig weer plannen gemaakt en uit een chaos van denkbeelden, die in den boezem van de initiatief-nemers geopperd werden, is nu de expositie voor kunstnijverheid, sport, bloemen, paarden en rundvee met het feestterrein 'Oud-Heidelberg' geboren.

(1)

De tentoonstelling was ruim opgezet: het hoofdgebouw stond op het Kelfkensbos, maar verspreid over het Hunnerpark en het Valkhof stonden nog andere bijzondere bouwwerken. In het hoofdgebouw bevond zich de grote expositiezaal, met twaalf afdelingen die gewijd waren aan 'de ontwikkeling der sport'. Dat begrip werd ruim opgevat: er waren sportartikelen te zien, maar ook auto's, motorfietsen en zelf een vliegtuig. Verder waren er stands van landelijke sportbonden en Nijmeegse verenigingen, de Padvindrij en de ANWB.

De kunstafdeling omvatte een expositie van het werk van eigentijdse Nederlandse kunstenaars, onder wie Jan Toorop, Piet Mondriaan, Isaac Israëls en Jan Sluyters. Naast hun schilderij-

en, grafiek en beeldhouwwerk was er een afzonderlijke zaal gewijd aan kerkelijke kunst, waarin ook veel grote namen vertegenwoordigd waren.

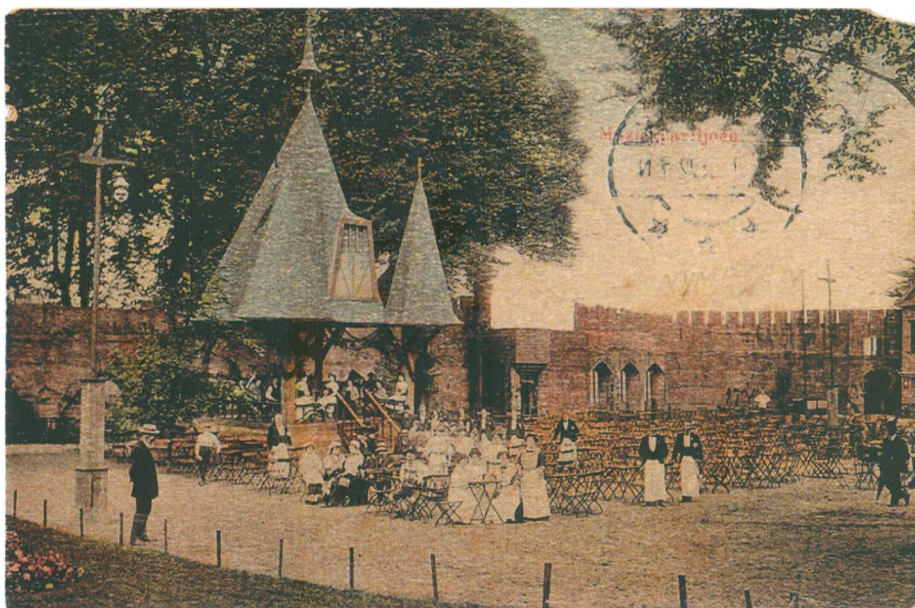

(1) Het Nieuws van den Dag, 1 juli 1912.

De manifestatie ontleende zijn naam, 'Oud-Heidelberg', aan het feestterrein waarop kenmerkende gebouwen uit de Duitse stad Heidelberg waren nabgebouwd. Heidelberg was (ook toen al) het voorbeeld van een romantische middeleeuwse stad, en de organisatie had zich grote moeite getroost om daarbij behorende sfeer naar Nijmegen over te brengen. Op het terrein vond men locaties als de 'Alt Heidelberger Markplatz', de 'Neckarthorbau', de 'Neckarbrücke' (over de Voerweg, in dit geval) en onderdelen van het Slot van de keurvorsten.

Adreszijde van de kaart met het vignet van de tentoonstelling.

Voorzijde van de kaart met het Muziekpaviljoen van 'Oud-Heidelberg'.

Al die gebouwen zijn na afloop van de tentoonstelling weer afgebroken, maar uit prentbriefkaarten kan men nog steeds een aardige indruk krijgen van hoe het geweest moet zijn.

Als voorbeeld een briefkaart die op 2 september 1912 verstuurd werd van Nijmegen naar Mantgum (Friesland). De beeldzijde van de kaart toont het Muziekpaviljoen van 'Oud-Heidelberg', omringd door kasteelmuren. Op de adreszijde heeft de afzender een vignet of sluitzegel van de tentoonstelling geplakt.

Kaarten zoals deze zijn nog steeds te vinden, maar kaarten met een vignet zijn vrij zeldzaam.

Jac Spijkerman

Een gesproken brief

Hoe heerlijk is het om een berichtje te ontvangen van iemand die je allang niet meer gezien of gesproken hebt. Met het voortschrijden van de techniek wordt het steeds makkelijker om op afstand te communiceren. Telefonie en internet zijn in ieders bereik. Wil je elkaar 'live' spreken dan is een verbinding zo gemaakt. En wil je elkaar ook nog zien, dan 'skypen' we toch even?

Hoe deed men dat vroeger? Natuurlijk werd er veel geschreven. Een bijzondere vorm van communicatie was Phonopost. In een soort telefooncel kon men tegen vergoeding een korte boodschap inspreken. Deze werd opgenomen op een aluminium plaatje, ter grootte van onze huidige cd's. Bijgeleverd werden speciale naalden, om het plaatje af te spelen. Alles ging in een bijpassende enveloppe, waarna het geheel verzonden kon worden tegen het normale posttarief.

Op afbeelding 1 zien we een vroeg voorbeeld van een gesproken brief. Tekst op de enveloppe: 'A Voice Record / een gesproken brief / speciaal opgenomen bij Vroom en Dreesmann / Amsterdam'. De plaatsnaam Amsterdam is doorgehaald; de envelop is in 1937 verzonden vanuit Haarlem, waar V&D ook een vestiging had.

Afbeelding 3

Afbeelding 1

Afbeelding 2

Afbeelding 4

In 1937 heette deze dienst nog geen Phonopost. Die naam werd pas enkele jaren later ingevoerd, namelijk in 1939 op het postcongres van Buenos Aires in Argentinië. Op afbeelding 2 zien we dat de lay-out van de enveloppe daarom werd aangepast. 'A Voice Record' werd 'Phonopost'. Op de eerste enveloppe wordt verzocht: 'Gebruikt uitsluitend ingesloten houten naalden'. Met het voortschrijden van de techniek wordt dit aangepast: 'Voor een volmaakte geluidswaergave gebruik men in plaats van houten naalden,

uitsluitend ingesloten PHONO-Post naalden'.

In 1940 kon men voor het eerst Phonopost op het postkantoor opnemen en direct te verzenden. In eerste instantie kon dit alleen in Amsterdam en Rotterdam, later ook in Den Haag en Utrecht. Of de dienst Phonopost nog op meer kantoren werd geleverd is mij niet bekend. Phonopost is mogelijk geweest tot 1971.

Een leuke variatie op Phonopost vond ik op de laatste Koninginnedag -vrijmarkt. In een bak met singeltjes vond

ik 'Een groet van Overzee'. Het is een ingesproken plaatje van de Dienst O. S.O der Kon. Marine, sectie Welzijnszorg v/h HKGS Frederikskazerne, van Alkemadelaan Den Haag. Drukker 2D.VA 5579-'62. De zending is gericht aan een militair overzee (Aruba) Op de enveloppe geschreven nummer 803, wat overeenkomt met het nummer op het ingesloten singeltje. Verder geen postale kenmerken (afbeelding 3).

In 1963 verscheen de eerste cassetterecorder op de markt, welke al gauw geschikt werd gemaakt om in draagbare radio's of de autoradio te gebruiken. De muziekcassette werd een groot succes: na 25 jaar waren er circa 3 miljard van verkocht. De PTT speelde hierop in en bedacht 'Cassettepost', een modernere vorm van de 'gesproken brief', die werd ingevoerd op 1-11-1984 (afbeelding 4). Men kocht een compleet pakketje, bestaande uit een lege cassette en een verzendenveloppe voor vijf gulden, inclusief verzending (wereldwijd).

De verkoop van Cassettepost werd gestaakt per 1 januari 1991. Hiermee werd het tijdperk van 'de gesproken brief' als PTT-dienst definitief afgesloten.

Herman Geurts

Van uw secretaris

We beginnen weer aan een nieuw verenigingsjaar en dat is een mooie gelegenheid even terug te kijken naar het afgelopen seizoen. Sinds een jaar houden we onze bijeenkomsten in het Wijkcentrum Titus Brandsma. De verhuizing was niet vrijwillig en er zaten nadelige kanten aan. Desondanks zijn we als bestuur tevreden over hoe het dit afgelopen jaar gegaan is. Zeker over de bereidheid van de mensen van het beheer om ons ter wille te zijn en over hun meedenken in allerlei aangelegenheden, zijn we zeer te spreken. Die verdienen onze dankbaarheid en het steken van de loftrumpet.

De hoop bestond dat de nieuwe locatie een aantal van onze leden die voorheen de bijeenkomsten niet of nauwelijks bezochten, aanleiding zou geven om nu wel met enige regelmaat onze activiteiten te bezoeken. Dat is wel een beetje uitgekomen, maar toch maar een heel klein beetje. We hebben de indruk dat toch ruim de helft van u, de

bijeenkomsten nooit of zelden bezoekt. En dat is jammer, want er is altijd wel wat te doen.

Het bestuur spant zich in de zaken zo goed mogelijk te laten verlopen en daarbij de toekomst in het oog te houden. We kunnen dat niet zo goed als we wel zouden willen.

Want de situatie van het bestuur was en blijft zorgwekkend. Weliswaar is de heer Jan Op den Camp tot het bestuur togetreden, om zijn aandacht te geven aan diverse activiteiten. Ook hebben enkele leden aangegeven dat we ze kunnen vragen om te helpen bij diverse taken.

Maar we hebben al meer dan een half jaar geen voorzitter. Wel worden de taken van de voorzitter zo goed mogelijk waargenomen, maar dat kan zo niet blijven. We moeten toch een statutaire voorzitter hebben.

Komende januari is ondergetekende,

uw secretaris, aftredend en ik ben niet herkiesbaar.

Nog weer een jaar later moet er een nieuwe penningmeester komen.

We kampen al jaren met het ontbreken van een paar mensen die zich de 'public relations' van de vereniging aantrekken. Volgend jaar is er voor de honderdste keer een Vierdaagse: de gemeente Nijmegen en het organiserend comité willen daar van alles aan doen. Daar zou toch ook filatelistisch wat aan gedaan moeten worden!

Er moeten toch leden zijn - ook onder hen die tot nu niet of maar zelden op de bijkomsten komen - die het leuk en /of uitdagend zouden vinden een aantal dingen binnen of buiten het bestuur op zich te nemen. Vandaar nogmaals een dringende oproep: meldt u zich daarvoor bij een van de bestuursleden. Of anders: draag anderen voor.

Een goed filatelistisch jaar gewenst,
Wim Nelissen

Bibliotheek Noviopost klaar voor gebruik !

Toen Noviopost nog in de Klokketoren haar bijeenkomsten hield, hadden we daar in de kelder een ruimte voor "opslag", en daar stond ook de Bibliotheek-kast. Een heel eind uit de buurt van onze zaal, en daardoor een beetje "buiten beeld".

Wel hebben Irma Verkleij en ik toen een nieuwe catalogus gemaakt, waarin alle boeken gerubriceerd zijn opgenomen en van een label voorzien. We hebben daar de hulp bij gekregen van Marijke van der Meer, die toen nog de bibliotheek van onze Bond beheerde !

Na onze verhuizing naar het Wijkcentrum Titus Brandsma hebben we voor die kast een plaatsje gekregen in de zaal waarin we ook onze bijeenkomsten houden. De laatste maanden zijn alle boeken ook van een rugnummer voorzien, er zijn "tabbladen" tussen de hoofdstukken geplaatst, en daarmee is het geheel veel overzichtelijker geworden.

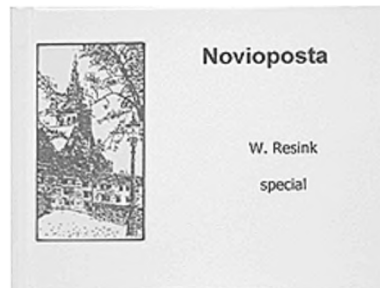
Dit maakt het mogelijk om vanaf de bijeenkomst van 4 september 2015, de eerste na de vakantie, een nieuw beleid te voeren: tijdens de bijeenkomsten op maandag en vrijdag staat de deur van de kast open, en kan iedereen - op eigen houtje - eens een kijkje gaan nemen naar wat deze bibliotheek zoal te bieden heeft. En dat is heel wat, neemt u eens even de tijd er serieus naar te kijken!!

En als u iets wilt lenen: het is nu een "doe-het-zelf-systeem": er ligt een schrift en daarin kan het uitgeleende werk door u zelf genoteerd worden. Natuurlijk rekenen we er op dat u het enkele weken later ook weer terugbrengt en ook dat noteert in het schrift.

Er staat een enorme verscheidenheid aan literatuur in onze bibliotheek: niet alleen Catalogi, ook veel Posthistorie en Thematische onderwerpen. Je kan het zo gek niet bedenken of er staat wel iets over.

Ook zijn er regelmatig nieuwe aanwinsten. Ik zal dit keer een aantal laten zien. Het eerste is een klein boekje, dat door de redactie van Novioposta is aangeboden aan Willem Resink toen hij te kennen had gegeven te willen

stoppen als tekenaar van ons blad. Het geeft een aardig overzicht van de diversiteit van zijn werk.

Een tweede aanwinst is een veilingcatalogus. Deze geeft een overtuigend antwoord op de vraag: zijn mijn poststukken nog wat waard ? Ja hoor, maar dan moet het wel om unieke stukken gaan. In deze catalogus zijn door een aantal gerenommeerde Europese veilinghuizen enkele honderden poststukken bij elkaar gebracht, met respectabele inzetprijzen. De goedkoopste kavels worden ingezet voor 300 euro, een groot aantal zit boven de 5000 euro, de topper is een stuk van 120.000,00 euro (ja, u leest het goed: honderdtwintig duizend, dus!), en dat is dan nog zonder 20% opslag veilingkosten.....

Toch de moeite waard er met een lichte verwondering eens doorheen te bladeren.

De derde aanwinst is een boekje van mijn eigen hand, over de Transorma briefpostsorteermachine op de World's Fair in 1939 in New York. Voer voor specialisten, of degenen die dat willen worden.

Ook de publicatie over een Nijmeegse stempelverzameling van ons overleden lid Jacques Rutten wil ik hier noemen. In het vorige nummer van Novioposta maakten we er al melding van. Het is nog niet aangeschaft; met het bestuur heb ik overlegd dat we dat doen, zodra er te kennen gegeven wordt dat er belangstelling voor bestaat. Dat moet u mij even laten weten!

Aardig zijn de diverse aanvullingen die we van onze eigen leden krijgen. Ook al zijn ze niet altijd zo actueel als bovenstaande boekjes, ze zijn wel leuk. Zo ontvingen we onlangs twee boekjes uit de jaren '50 over "De dierenwereld op postzegels", van M.J. van Heerdt-Kolff. Een duidelijk overzicht van een vroege indeling in deze thematische tak van de filatelie !

Nogmaals, neem eens een kijkje in de bibliotheekkast, en neem iets mee naar huis waar u het rustig kunt bekijken. Laat al ons werk niet voor niets zijn gedaan ! Maar breng het ook weer terug, zodat ook anderen het kunnen lenen.

Jos M.A.G. Stroom, bibliothecaris.

363
J. Mulder
Hazeleger 218
5431 HT CUIJK

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

www.editoo.nl

Indien onbestelbaar retour: Tolhuis 35-17, 6537 NN Nijmegen

Bestuur

Voorzitter:
vacature

De taken van de voorzitter worden tijdelijk waargenomen door:
A.F. Buitenhuis, Tolhuis 20-30,
6537 LW Nijmegen, tel. 024-3449032
voorzitter@noviopost.nl

Secretaris:
Drs. W.J. Nelissen, Heidepad 8,
6584 CX Molenhoek, tel. 024-3584332
secretaris@noviopost.nl

Penningmeester:
A. Thijssen, Bongerd 68,
6581 TH Malden, tel. 024-3581054
korethijs@kpnplanet.nl
IBAN: NL41 INGB 000 0575462 t.n.v.
Filatelistenvereniging NOVIOPOST

Ledenwerving:
Mevr. Th.G. v. Hoogstraaten-v. Rijs-
wijk, Zebrastr. 18,
6531 TX Nijmegen, tel. 024-3550895

Coördinator Activiteiten:
J.G. Op den Camp, Alte Bahn 20 B,
D47559 Kranenburg (Duitsland),
tel. (0049) 2826 9168 43,
jan.opdencamp@t-online.de

Rondzenddienst, algemene leiding
en administratie:
vacature
Interim-hoofd Rondzendingen
zie pagina 2

Pr-afdeling
vacature

Bijeenkomsten Wijchen

In het 2e halfjaar van 2015 zijn de bijeenkomsten van de postzegelvereniging Wijchen op de volgende data.

13 september
11 oktober
8 november
13 december

De bijeenkomsten worden gehouden in Brede School 'Noorderlicht', Roerdompstraat 76, Wijchen van 10.00 tot 13.00 uur.

Bijeenkomsten Klever Briefmarken Sammler Verein

Voor 2015 zijn de bijeenkomsten gepland op de volgende zondagen:

13 september
11 oktober
22 november
13 december

van 10.00-12.00 uur in het "Kolpinghaus", Kolpingstrasse 11, Kleef.
Iedereen is van harte welkom !

Hond los !

Hoewel hier niet van "retour-post" (Novioposta 2015-1) kan worden gesproken, stuurde een van onze lezers deze afbeelding in. Als tekst op het etiket de vermelding van een totaal andere reden om de kaart niet te bezorgen. Moet wel een grote hond geweest zijn, die bij huisnummer 1 liep en adres nr. 11 onbereikbaar maakte....